

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 3 Ianuarie st. v.

Peninsula balcanică e pentru Europa un nesecat izvor de preocupări adese-ori foarte supărătoare. Abia trece și fără ca să ne sosească vre-o scire interesantă din acele părți. Ați Sărbii se înceară cu Bulgarii, mâne isbucnesce un conflict la hotarele Muntenegrului, se rescoală Albanezii ori agenții rusesci sînt prinși în flagrant delict, nu este și fără de farmec special.

Nici că se poate altfel.

Mai multe veacuri de-a rîndul Turcii au menținut, așa cum s'au priceput ei, ordinea socială în amestecul de popoare, ce constituie Orientul Europei. Încetînd în urma războiului trecut domnia turcească, a rămas ca popoarele stăpînite mai înainte de Turci să se organizeze și să-și asigure ele înseși dezvoltarea pacinică. Aceasta numai în două chipuri ar fi fost cu putință: ori ele se înțelegeau între ele, ca prin bună învoială să stabilească condițiunile unei vieți pacinice, ori unul dintre ele, mai mare și mai puternic prin bogății și cultură, se pune în fruntea lor și le ținea în frâu.

Nu s'a întemplat nici una nici alta.

Popoarele din Orient nu sînt încă destul de culte, pentru-ca să se poată înțelege între ele. Ori-și-ce înțelegere făcută între oameni presupune oare-care abnegațiune din partea celor ce intră la învoială. De dragul bunei păci unul renunță la una, ear' altul la alta. Această abnegațiune nu o prea găsim însă la popoarele inculte. Tocmai fiind inculte, ele nu înțeleg încă foloasele dezvoltării, nu știu să prețuiască pacea, și de aceea nu sînt dispuse a aduce sacrificii pentru asigurarea ei. Trebuie dar' pace, pentru-ca popoarele Peninsulei-Balcanice, înaintînd în dezvoltare, să ajungă a scî se prețuiască pacea. Deocamdată numai prin hegemonia unuia dintre ele s'ar pute menține ordinea socială.

Nici unul dintre ele nu e însă destul de puternic, pentru-ca să poată ajunge la hegemonie. Turcii și-au trăit veacul, Grecii sînt puțini, ear' Slavii sînt desfăcuți în mai multe fracțiuni.

Astfel rezultă dela sine trebuința intervenirii unei puteri străine pentru menținerea ordinii și conducerea dezvoltării, trebuință simțită de toată Europa.

Este un interes al popoarelor culte din apus, ca popoarele de pe Peninsula-Balcanică să înainteze cât mai răpede în dezvoltarea lor, pentru-ca să desfășure prin munca lor mai inteligentă bogățiile pămîntului, pe care se află. Acest interes îl simțim în prima linie noi, cei mai apropiați vecini, și de aceea înainte de toate monarhia noastră este chemată a se preocupa de asigurarea ordinii sociale pe Peninsula-Balcanică. Noi nu putem sta ca privitori indiferenți în fața conflictelor ce se ivesc mereu la hotarele țerii noastre.

Aceasta au recunoscut-o și marile puteri europene, când și-au dat învoirea,

că monarhia noastră să ocupe Bosnia și Hertegovina.

Această ocupațiune e o sarcină pentru monarhie, căci ocupațiunea nu s'a făcut cu scopul de a exploata țerile ocupate, ci spre a introduce prin ele organizațiunea socială europeană în Orient. Însă foloasele dezvoltării, ce se va realiza prin această organizațiune, earăși tot monarhia noastră le va trage, dacă numai va scî se-și asigure pozițiunea ce i se cuvine.

Ocupată odată Bosnia și Hertegovina, de sine se înțelege că monarhia noastră a luat asupra sa sarcina de a se preocupa de menținerea ordinii sociale în Orient. De aceea de câte ori isbucnesce câte un conflict între popoarele balcanice se ivesce și scirea, că în cercurile hotărîtoare ale monarhiei noastre se proiectează o întindere a ocupațiunii înspre Macedonia. Acesta e par'că un lucru, care de sine se înțelege.

Fără îndoială un asemenea plan nu există. Sînt în monarhia noastră destule conflicte interne, pentru-ca cercurile ei hotărîtoare să se bucure, dacă pot să se simță scutite de sarcina de a se mai ocupa și de conflicte externe. Nu poate dar' să fie vorba decît de o necesitate eventuală. Și fără îndoială, dacă vre-odată s'ar simți necesitatea de a se întinde ocupațiunea, direcțiunea întinderii nu ar pute să fie decît spre Macedonia. Căci nu ca euciritor ar face monarhia noastră înaintarea, ci ca propagator al dispozițiunilor pacinice. Ar trebui dar' să tragă în sfera înrîuririi ei imediate înainte de toate cele mai accesibile elemente, ear' pe aceste în Macedonia le găsesce.

Monarhia noastră a știut să-și câștige simpatii în Orient, nicăiri însă aceste simpatii nu sînt atât de pronunțate ca la frații noștri din Macedonia. Acest neam de oameni atât de mult lăudat pentru apțiitudinile lui industriale și comerciale, el scie să prețuiască pacea și ar binecuvînta ziua, în care ar vedea asigurată prin stabilirea administrațiunii europene în țeara lui.

Se vorbește dar', credem noi, despre o întindere a ocupațiunii înspre Macedonia, nu pentru-că s'ar fi intenționînd în cercurile hotărîtoare ale monarhiei, ci pentru-că se scie, că în Macedonia se dorește aceasta.

Revistă politică.

Sibiu, 3 Ianuarie st. v.

Dieta Ungariei se ocupă încă tot cu pertractările asupra bugetului ministerului de comerț. În ședința de alaltăieri au vorbit la obiect vreo cinci deputați, între cari și contele Stefan Keglevici și c. Albert Szentkirályi. Contele Keglevici a vorbit exclusiv în înțeles agrar și în multe locuri o luat guvernarea țerii sub critică aspră cu privire la cărțile funduare; reprobăză indolența funcționarilor de stat față de mișcările societății și față de tot, ce nu vine ca poruncă din sus. Spre delăturarea defectelor la cărțile funduare recomandă un mod radical, și anume,

ca regimul să primească fără considerare la competențele de transcriere starea funduară actuală și să o determine prin designarea adevăraților proprietari. A mai proiectat în fine contele Keglevici și aceea, ca regimul să micșoreze în anumite cazuri competențele. Szentkirályi s'a opinit prin un discurs lung a demonstra, că regimul nu face politică de economie de loc, și a pledat stajnic pre lîngă necesitatea înființării teritorului de vamă independent, ceea-ce a dat ansă stîngei extreme la aprobări sgomotoase. Ministrul de comerț contele Széchenyi a fost nevoit aci a reflecta la unele invinuri cu privire la excrierile de premii, făcînd totodată și nise observări drastice despre țiaristica maghiară, cu care domnul ministru nu-i îndestulit de loc. —

Vorbirea banului din **Croația** din care am extras și noi în numărul de ieri vreo câteva pasage mai importante, a produs multă bucurie în ceata guvernamentalilor și opoziționalilor maghiari. Toți sînt încântați de succesele, pe cari le vor avea amenințările banului, și se leagă în speranțele deșerte, că deputațiunea regnicolară va pune capet cestiunei croate, și va înceta definitiv cestia uniunii cu Ungaria, ce nici n'ar fi trebuit să mai vină sub întrebare. Așa ar fi, dacă expunerile banului nu ar fi numai ale banului și a celor vreo câțiva mame-luci, cari din interese meschine joacă după cum le flueră Khuen Hedervary. Lucru naibii însă, partida așa numită națională n'are în Croația nici o vață, nici popularitate, și apoi clotura introdusă în parlamentul croat sub nici o condițiune nu va produce roze și violele Ungariei pe primăvară. Din Agram se scie că episcopul Strossmayer a solvit pentru clericul Fischer pedeapsa, ce i s'a fost dictat pentru agitările lui în contra funcționarilor, ca în chipul acesta să îl mântuie de prisoare. —

Clubul Sărbilor din Agram a hotărît în ședința de alaltăieri să fundeze un nou țiar de partidă, după-ce „Zastava“ și-a schimbat programa. Spre scopul acesta și al statoririi unei programe s'a ales sub președința baronului Zsivkovics o comisiune de cinci membri.

După „Politische Correspondenz“ ar fi sosit timpul unei activități pozitive în **parlamentul german**, stricându-se alianța democraților și a ultramontanilor în urma ultimei votări în Reichsrath. Liberalii au trebuit să cedeze apăsării ideii naționali și consecunța de aci va fi aceea, că centrul va lua în considerare pretențiile economice, fără privire la liberali. Numitul țiar țice, că se așteaptă un proiect de al regimului cu respect la modificarea mai multor pozițiuni ale tarifei vamale, și cu ocaziunea aceasta se va dovedi apoi, încât sînt adevărate aserțiunile de mai înainte. Scirile despre starea financiară nefavoritoare se vor desmînti în cel mai de aproape timp, și Reichsrathul trebuie se abdică de opunere în mișcările, ce se arată față de dezvoltarea financiară imperiului.

„Times se exprimă în numărul mai de aproape despre **politica colonială a Angliei** în modul următor:

„Anglia voiesce să trăiască pe picior de pace cu vecinii sei, și de sigur cu nici unul mai bine, ca cu Germania. Cu toate acestea nu putem să ne unim cu idea, ca Anglia să se înstrăineze de patriții sei în colonii. Unde ne-am angajat odată, sîntem legați; acolo însă unde

nu-i cazul acesta și unde influența engleză e amenințată prin alte angajări periculoase, regimul trebuie să purcedă energic și neamănat. Oficiului de externe nu-i este permis a lăsa din ochi Zanzibarul. Înainte de toate însă regimul trebuie să asigureze interesele Angliei în Egipt, dacă se primesc propozițiunile, care sînt și ale Franței.“

Cestiunea Egipteană nici pe de parte nu se apropie de o rezolvire mulțumitoare. Scirile pe cari le am avut ieri cu respect la propozițiunile franceze, astăzi se și desmînt, și se țice, cumcă acele încă nici nu sînt formulate. Nu s'a adus hotărîre definitivă încă nici cu privire la împrumutul celor 9 milioane, nici cu privire la introducerea dării pe cupoane; aceste puncte formează mai mult numai o schimbare de idei. Se afirmă chiar, că sondările diplomatice din timpul din urmă au întărit speranțele într'o înțelegere generală europeană cu privire la cestiunea financiară a Egiptului. „Kölnische Zeitung“ vrea să scie din izvor sigur, că conferința egipteană s'a amănat din cauza boalei lui Gladstone.

Din Paris se telegrafează că atacul lui Sivothas asupra postului frances din **Sambour** va da ansă la o nouă încercare de insurecțiune. După ce banda privaților a fost signalată, comandantul postului a pășit singur înainte spre a recunoaște pozițiunea lor; însă nu s'a fost reîntors și la un sunet după aceea a mai atacat toată garnisoana. Aceasta ne mai putînd rezista, s'a retras spre fluviu, după ce a dat foc casei de gardă.

Nimic nu a dovedit, că regele din **Kambodșa** se fie complicele privaților. În capitală, precum și în provinciile învecinate Cochinchina și Siam domnesce liniște completă. O depeșă sosită ieri din Saigon la ministerul de marină anunță, că din 11 Ianuar sînt scirile din Kambodșa foarte favorabile. În Phumpeuh și țiar domnesce liniște. Nici din lăuntrul țerii nu se signalizează nici o bandă, și simptomele agitațiunii au dispărut cu totul. — **Diarul „Soar“** publică o scrisoare a lui Monteiro, secretarul regelui de Kambodșa, care a fost prezentată comisiunii pentru tractatul de Hue. În scrisoarea aceasta Monteiro protestează din nou în contra tractatului dela 12 Iunie și învinovătesce pe guvernul din Cochinchina, că se poartă în Kambodșa ca un suveran.

În cestiunea **expediții italiene** cele mai de frunte țiare italiene ne spun, că numai o parte a expediții italiene se va duce la Assab. Pe mare se va împărți expediția în două, și o parte se va duce la Assab, cealaltă parte la Tripolis. De aceea s'a întemplat proviantarea năilor cuirasate în Spezzia, și de aceea au desmîntit așa energic țiarele oficioase și semi-officioase scirile țiarului „Esercito“, care a scris mai întăiu despre pregătiri. „Fanfuela“ scrie, că acuma s'a deslegat rebusul, că de ce au abțis de Expediția de Congo; aceasta însă nu se va repara nici odată prin expediția din Assab, și dovedește numai slăbiciunea proprie a Italiei.

În **budgetul Rusiei** pe anul 1885 se arată lipsa de 7.760.341 ruble. După cum se aude se va acoperi prin erogațiunile, ce vor incurge din răsumpărarea țeranilor.

Tot la locul acesta putem înregistra, că publicându-se nu de mult un concurs pentru schițe de tablouri ale capitalei Budapesta, — tablouri ce au să fie expuse cu prilegiul expoziției țerii din anul acesta — s'au prezentat 66 de schițe. Juriul sub presiunea Gustav Keleti (mai nainte *Klette*) a conferit premiul cel dintâiu de 500 fl. lui Robert *Nadler*, ear' premiul al doilea lui *Schickedanz*. (Tot fi de ai lui *Árpád*.)

Mult haz ni-a făcut mai departe un pasagiu din „Pester Lloyd“, care imediat după notița cu premiile tocmai amintite scrie sub titlul „În casa artiștilor“ între altele: *Feszl* (se înțelege ear' de ai lui *Árpád*! Red. Trib.) edificatorul redutei, a fost un artist cu trup și cu suflet, care a cercat — deși cu puțin noroc — de a crea un stil de arhitectură maghiar. Stil de arte maghiar, și încă de arhitectură, și încă creat de un Neam! Prea multe de odată!

Fantasia maghiară. Sub titlul „Sighișoara maghiară“ „Kolozsvári Közönyt“ în numărul seu de azi aduce o corespondență cu o introducere de următori șod cuprins: „Astfel se mai poate numi acest oraș, cel puțin pentru mișcările sociale maghiare îmbucurătoare de aci. Avem speranță, ba chiar credință, că doar' va veni odată timpul, când concetățenii nostri Sași încă vor da mâna cu noi în această muncă. Într' acea însă noi Maghiarii trebuie să lucrăm mult pe calea începută, până-ce vom pute să sosim până aci; și trebuie să lucrăm cu deosebire acum, ca să pregătim calea aceleia“. Cătră sfârșitul corespondenței citim însă, că tot Maghiarii din Sighișoara au arangiat un concert în folosul fondului orfanilor învățătorilor din Ungaria și tânguirea: „Cel mai bătător la ochi lucru a fost că învățătorii scoalelor săsesi încă au rămas departe, cu toate că aceasta a chiar așa în interesul lor ca și în al ori-și-cării învățător“. Și apoi se nu te cuprindă mila, că Maghiarii trăiesc în visării!!

Servitoare premiate. „*Sparkassa-Verein*“ de aici a făcut mai de mult o fundație de 2100 fl. v. a., din a cărei 4% (16 fl. 80 cr.) se împărtesc în fie-care an la servitoare morale și grijoare, care au slujit cel puțin 5 ani ne-conținut la același stăpân. În anul acesta au fost împărțite la 3 Ianuarie a. c. n. următoarele servitoare: Ana Cosma din Topărcia; Elisaveta Kenzel din Chirpăr; Antal Reveca din Fenyed; Maria Teușer din Seliște, și Maria Siroia din Ludoșul-Mare.

Războiul francezo-chinez. Din Paris se comunică că Franța va trimite în scurt Chinei ultimul.

Țarul și Țarevna s'au mutat în sfârșit și ei, negreșit că tot cu frica nihilismului în inimă, în palatul de eamnă din Petersburg. —

Inundațiunea Tibrului. Din Italia s'a comunicat în zilele aceste, că râul Tibru a crescut foarte tare în urma ploilor. O telegramă din Roma dela 13 l. c. n. țice, că crescerea a ajuns la gradul cel mai mare în acea zi la 4 ore d. a. E teamă, că părțile mai joase ale orașului vor fi inundate. Casele mai amenințate au fost părăsite de locuitori.

Tragedia principelui din Muntenegru. Din Podgorița se scrie că alaltăieri în ziua de anul nou călindarul vechiu, s'a reprezentat pentru prinadată acolo piesa tragică scrisă de principele Nichita în versuri „Împărăteasa Balcanilor“.

— Apoi tocmai aceasta e lucru firesc la noi. Tot ce lapadă alții, ajunge la noi. Așa și acest *u mut*, care a deschis o luptă fioroasă între academia din Suceava și academia noastră.

— Ce dracu, aveți și academii pe aici?

— D'apoi cum! ne crești așa de prosti? Avem dragă și academii. Profesorii dela gimnasiul din Suceava s'au pus cu picioarele în sus și se luptă contra lui *u mut*, fugând de dînsul ca dncul de tămâie; ear' membrii academiei noastre s'au pus cu capul în jos, și-l desmeardă pe *u mut* de crești că au prins pe D-șeu de picioare. Și au dreptate ai noștri. Spre deplina fericire a țării este *u mut* de neapărată trebuință. *U mut* este cel mai bun semn caracteristic și cel mai fidel reprezentant al academiei noastre. Fără dînsul sîntem perduți. Din cauza lui *u mut*, profesorii dela Suceava nu au voit să tipărească cărțile didactice lucrate de dînșii în limba românească, ear' membrii academiei noastre, cari sînt acum la putere, formând o comisiune didactică întărită de drăgușul de guvern, au șis cu drept cuvînt: mai bine să învețe tinării dela gimnasiul din Suceava remțește, mai bine să uite limba mamei, și mai bine să se surpe clasele paralele române, decât să permitem această anarhie ortografică. Verba venătorului: mai bine să te iee pe tine dec' mii de draci, decât să rămână vulpea mea rădă!

Sultanul încă a dăruit 500 punți sterlingi pe seama nenorocțiilor prin cutrîmurul de pămînt din Spania.

Din Egipt. Diarelor franceze li se comunică din Egipt că siguritatea publică acolo e periclitată. Cete de tâlhări cutrieră țeara. Proprietarii dela țeară se refugiează în Alexandria și Cairo.

Apel*)

cătră inteligența română din comitatul Satmarului.

În comitatul Satmarului s'au înființat societatea *Szechenyiana*, care și-a propus a deștepta simțul patriotic și a lăși cunoscința limbii unguresci la popoarele nemaghiare din comitat.

Simțul datorințelor patriotice e virtute în-născută Românilor, și noi Români din statul unguresc dela fundarea acestuia am întrecut pe terenul datorințelor patriotice pe toate popoarele din țeară.

Românul Ioan de Huniad a scăpat Ungaria de furia Turcilor chiar în contra voinții Ungurilor. Așa în trecut comune și ținuturi întregi de ale Românilor au fost nobilitate, chiar de Unguri, prin apărarea patriei, ear' în prezent regimentele române s'au luptat cu atâta bravură pentru susținerea statului și a tronului, în cât stindardele acestora sînt decorate cu crucile eroismului militar.

Ce atinge limba ungurescă, noi Români vorbim aceea limbă mai bine, decât ori-care popor nemaghiar din țeară, și anume inteligența română scie limba literară ungurescă tot așa ca Ungurii născuți, cari chiar la academia ungurescă învață pe Ungurii înșii limba lor maternă.

Când dar' societatea *Szechenyiana* pășese în fața lumii, precum ea ne-ar deștepta pe noi Români la datorințele noastre politice și la interesarea cătră limba ungurescă, aceasta este a vătămă simțul nostru patriotic, adevărit prin fapte, este a vătămă și simțul de frățietate, — ce am avut și avem totdeauna cătră Unguri.

Adevărat, noi Români ne-am vârsat sângele, și ne-am sacrificat viața pentru această patrie, pe când familiile unor membrii dela numita societate au fost încă prin alte țeri; așa inteligența noastră scie mai bine limba ungurescă, decât destui membri ai acelei societăți. Ce drept poate dar' avé societatea *Szechenyiana*, a ne deștepta pe noi la datorințele noastre politice, sau la frățietate cătră Unguri, când noi în toate aceste am prevenit acea societate?

Însă întâmplările urmate ne fac chiar ne-suferită societatea *Szechenyiană*.

Aceea dă premii la docenți, și premiul prim la dat anume unui docent român, pe care apoi foaia societății *Szechenyiane* l'a declarat de apostol adevărat al Românilor. Însă tot acest docent este, pe care consistorul de Armenopole în judecata sa din 1 Noemvrie 1882 nr. 6383, pe basa investigațiunei făcute de comisiunea mixtă, l'a declarat de vătămător de onoare, de calumniator, de înjurător, de bețiv și de cel mai desfrânat, carele prin sentența judecătoriei

*) Reprodus după „Observatoriulu.“

— Și acuma tot așa stau trebile?

— Tot așa! Ba 'mi se pare că unul din profesorii din Suceava a șis: „Der gescheitete gibt nach“, și tipărește o carte didactică cu *u mut*, numai ca să aibă băieții carte românească în mână; ear' ceilalți profesori au șis: Dacă savanta academie din Cernăuți ține atât de mult la drăgușul ei de *u mut*, atunci alcătuească ea singură cărți românesce pentru gimnasiu, și trântască la coada fie-cării cuvînt și câte țecu *u muți*.

— Ei, și cu bună seamă s'a apucat comisiunea de lucru.

— Așa! 'ți-ai găsit-o! Doar' n'ar avé minte să facă una ca aceasta, și apoi este mai ușor a critica, decât a face cărți.

— Dar' Sbierea, membrul academiei din Bucuresci?

— Este și el anarchist ortografic. Mă tem că o să între și el în mările dlui Sic, și apoi vai de pielica lui, cu atât mai virtos, fiindcă a îndrăsnit chiar să tipărească două discursuri fără *u mut*.

— Omule, destul! căci îmi sfîrșe acum capul de *u mut* al vostru.

Să vorbim de altceva. Par'-că spuneai, că mai aveți foi literare.

(Finea va urma).

singulare de Tășnad sub nr. 6383 a fost judecat la prinoare de 8 zile și 40 fl. amendă, eară prin sentența de sub nr. 638/1881, III fu tras în cercetare criminală pentru furt, și ca pe atare consistorul l'a și scos din starea sa, în care a fost, și numai din indulgență exagerată se suferă în stațiunea de astăzi, ca de penitență, fără ca să fie numit la aceea stațiune. De acestia sînt și alți premiați ai societății *Szechenyiane*.

Așa apostoli ni se pun nouă? Noi ne provocăm la simțul de moralitate al fiecării Ungur de omenie, și respingem această batjocură dela noi cu toată demnitătea. Însă dacă societatea *Szechenyiană* se pune cu oameni de acestia în relațiune, și dacă membrii ei pe așa oameni numesc de apostoli, atunci ea își bate joc de moralitate și se face periculoasă societății omenesce și statului însuși, pe care dar' tot omul are să o încungiure și să se ferească de ea.

În Botiz a fost alegere de docent în Septemvrie, însă consistorul de Armenopole a dispus pentru alta alegere. Alesul fiind premiat de societatea *Szechenyiană*, acest cas au fost destul, ca oamenii dela aceea societate să scrie, că Români lucră din but față de societatea *Szechenyiană*, și din ură de rasă cătră Unguri, a fost destul, ca să roage pe comitele suprem însuși, ca acela se facă cunoscut guvernului, că aici se petrec cine scie ce lucruri periculoase statului unguresc.

Tot casul a fost, că înșii membrii senatului scolar au făcut excepțiune față de alegerea din Septemvrie, și așa s'a dispus pentru altă alegere. Membrii senatului scolar sînt agricultori și nici sciu, de este în lume societatea *Szechenyiană*, însă cu toată starea lor simplă sînt patrioți adevărați, și nici aminte nu le vine, ca să fie cu ură cătră Unguri. Ei au cerut numai libertatea alegerii, și la alegerea a doua fiind provocați pe nume, au și ales pe altul. Așa oamenii dela societatea *Szechenyiană* sînt periculoși statului, cari întărită pe Unguri asupra noastră, ca și cum noi am fi cu ură cătră ei, când precum se vede, acei oameni sînt cu ură cătră noi.

În foaia societății *Szechenyiane*, în „*Szatmár és Vidéke*,“ sîntem atacați și pe terenul religios. Acea e redigeată de un preot catolic din diecesa Satmarului, și în nr. 22 a cutezat să scrie, că legea dietală adusă pentru trecerile dela o religiune la alta sună despre trecerea dela un rit la altul. Era vorba despre a rusă oarbă, căreia nu i s'a dat permisiune să treacă la ritul latin, și acel preot, ca să scoată pe credincioșii noștri din minte, a scris, că după legea citată e destul, ca cineva să se presente de două ori la paroch, și apoi poate fi ori-ce vrea.

Causa demisionii e cauza internă a bisericii catolice, și în cauzele lor interne bisericesci până acum nici Judeii nu au lăsat, ca să se amestece cineva. Așa acel preot catolic cu aplicarea legii dietale la trecerea dela un rit la altul deschide ușa bisericii, ca pe aceea să între căți calvini, Judei și murari liberi și să dispună în aceea după plac; el în îngâmfarea sa se degradă, de aruncă biserica la picioarele adversarilor ei.

Tot acel preot catolic scrie, că trecerea nu e cestiune religioasă, ci este atributul cel mai esențial al libertății individuale. Biserica catolică necum se recunoască, ci condamnă libertatea, de a-și schimba cineva religiunea după plac; ea recunoaște voia lui D-șeu, care e cuprinsă în religiunea catolică, și la care e dator a se supune ori-cine. Protestantismul a proclamat libertatea individuală pe terenul religios, ca să aibă formă de a fi. Așa cu furoarea inscenată de societatea *Szechenyiană*, eacă drept un preot catolic se află, care propagă învățătura condamnată de biserică, adevă pe cea protestantică, și încă în foaia publică, numai ca să turbure pe credincioșii noștri în credința lor adevărată catolică.

Se vede din aceste, că societatea *Szechenyiană* prin însași existența sa ne vătămă în simțul nostru patriotic și de frățietate cătră Unguri; se vede, că oamenii aceleia își bat joc de simțul nostru de moralitate, și așță, pe Unguri asupra noastră, când noi am trăit aici în pace, și voim a trăi și de aci înainte; se vede, că aceia ne turbură și în consciința noastră religioasă, și vreau a ne seduce pe credincioși.

De aici rezultă, că ori-care român consciu de sine caută să considere societatea *Szechenyiană* ca și cum aceea nu ar fi, și cu aceea nici într'o atingere nu poate veni.

Se face dar' cunoscut prin acest apel la întreaga inteligență română din comitatul Satmarului, și anume la domnii preoști și docenți, precum la toți Români, ca să nu se degrade a veni în atingere cu numita societate *Szechenyiană*, arătând prin aceasta solidaritatea noastră pe terenul patriotic și național.

Varietăți.

(Cutremur de pămînt pe mare.) Căpitantul corăbiei „Isabell St. Iohn“, care a sosit din Cadix în Newyork, comunică că la 18 Decemvrie n. a. tr. la lățimea de 38.51° și 29.55° lungime, în oare-care depărtare dela Azore, a simțit un cutremur puternic de pămînt însoțit de un vuet grozav submarin.

(Corespondență prin telefoane.) Cu începere dela 1 Ianuarie 1885, s'a deschis la Paris, prelungă biurourile telegrafice dela Bursă și Grand Hotel, și la biurourile telegrafo-postale de pe strada Halelor, bulevardul Malesherbe, aproape de Madelena și de strada de Grenelle, cabine telefonice publice, unde ori-ce persoană poate comunica sau cu abonații rețelei sau cu ori-ce persoană, care ar sta într'altă cabină.

Taxa comunicărilor, prin intermedierea acestor cabine, este fixată la 50 centime pe cinci minute de convorbire.

Consemnarea

numeriilor trași la sorți la loteria arangiată de cătră „Reuniunea femeilor române“ din Sibiu. Cei dintâiu 10 numeri eșiți la soarte sînt: 11392, 1577, 5787, 279, 2512, 1412, 1694, 8552, 2915, 7171.

Posta ultimă.

Din Agram, se telegrafează cu data de 12 l. c. n. la „N. L.“ următoarele:

„Partidul de drept croat (Starcevician) a avut în zilele din urmă consultări dese și scrupuloase, cum ar fi a se aduce la cunoscința Regelui programul lor adevărat și nefalsificat, care de partidul maghiar și „maghiaron“ a fost defăimat de antidinastic. S'a elaborat un memorandum detaliat, în al cărui introducere se lamuresce scopul pășirii imediate a deputaților partidului de drept; mai departe memorandumul împărțesește cuprinsul adresei partidului de drept, precum și un șir întreg de dovești despre asuprirea și stoarcerea poporului croătesc, și propuneri, cum s'ar pute delătura starea actuală ne-naturală. Memorandumul subscris *manu propria* de toți deputații partidului de drept, s'a trimis la cancelaria cabinetului Regelui.“

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 15 Ianuarie 1885 n. Maiestatea Sa Împărăteasa și Regina dimpreună cu archiducesa Maria-Valeria a plecat azi înainte de ameași cu tren separat la Viena.

Comitetul expozițiunii țerii cu președintele Matlekovic, cu vice-președintele conte Eugen Zichy și cu ambii primari ai capitalei sub conducerea ministrului de comerțiu contele Széchenyi au fost primiți înainte de ameași de Maiestatea Sa. Ministrul de comerțiu a așternut monarhului rugăminte, a deschide personal expoziția. Maiestatea Sa a făgăduit de a împlini rugarea.

Casa deputaților. Ministrul conte Széchenyi a declarat, că până când în România nu vor ajunge la vigoare măsuri veterinare privitoare la economia și transportul de vite, precum ele se aplică aici în țeară, ministrul nu va fi pentru ușorarea transportului de vite din România în Ungaria.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extras din foaia oficială.

Licitatiuni.

Ianuarie 21. Mărfurile bancrotatului neguțător Alexandru Török din Alba-Iulia. Licitatiunea se va ține în localul neguțătoriei.

Ianuarie 19. Neguțătorie de haine bărbătești a lui Emeric Orossi (și sub prețul estimării); în localul neguțătoriei în Timișoara.

Citațiuni:

Ianuarie 31. Nicolae Hebean din Berva la judecătoria reg. din Sibiu în cauza unei pretențiuni ridicată asupra-i de institutul de credit și economii, „Albina“.

Ianuarie 30. Maria Kellner născ. Hartmann la judecătoria reg. din Sibiu.

Posturi vacante;

La tribunalul din Dej un post de scriitor. Termin 4 săptămâni.

La procuratura din M.-Oșorheiu postul de practicant concipient. Termin 4 săptămâni.

La direcțiunea financiară din Sibiu un post de practicant concipient. Termin 3 săptămâni.

La capitania din Oravița un post de scriitor. Termin 4 săptămâni.

Se curentează:

Din partea tribunalului reg. din Sibiu Nicolae Băncila.

Bibliografie.

„Familia.“ Apare în fiecare Duminică. Oradea-mare, 23 Decembrie 1884. (11 Ianuarie 1885). Anul XX. Nr. 53. Sumar: Crăsmărița din Isvor (poesie) de A. Bărsan. — Povestiri din Bărăgan. — Testamentul lui moș Cărlig, de Ion C. Frunză. — Cinna sau Clementa lui August. (Tragedie în cinci acte, de Pierre Corneille). Actul al cincilea. — Secretul mare (ilustrațiune). — Bibliografie de V. Babeș. — Cugetări. — Salon: Parfumurile și femeia. — Literatură și arte. — Teatru și muzică. — Ce e nou? — Călimdarul săptămânii. — La încheierea anului 1884. —

„Biserica și școlă.“ Foaie bisericească, școlastică, literară și economică. Apare odată pe săptămână: Duminică. Arad, 30 Decembrie 1884 (11 Ianuarie 1885). Anul al VIII. Nr. 53. Sumar: Invitate de penerumerațiune. — La sfârșitul și la începutul anului. — Inima și desvoltarea ei (continuare și fine) de Krates. — Diverse. — Concurs.

Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și Ungaria 1784—1785 scrisă pe baza documentelor oficiale de Nic. Densușan, se poate comanda sau la autorul (Calea Victoriei 105) sau la Tipografia Românul (Carol Gëbl)

ori la librăria Sococ et Comp. în București. Întrarea operii în Ungaria și Transilvania este liberă. Prețul 4 fl. v. a.

Sciri economice.

Plata din Făgăraș, 9 Ianuarie. Grâu frumos hectolitra fl. 5.50 până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 5.40; sęcara fl. 3.20 până fl. 3.40; cucuruzul fl. 3.— până fl. 3.20; ovėsul fl. 2.10 până fl. 2.25; sęcimēta de cānepă fl. 6.— până fl. 7.—; sęcimēta de in fl. 11.— până fl. 12.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; linteia fl. 9.— până fl. 10.—; crumpele fl. 1.30 până fl. 1.90, mălaiul fl. 9.— până fl. 9.90, sęcū brut 100 chile fl. 40.— până fl. 42.—; unsoarea de porc 65—68, slānina 60—80; cānepa fl. 40.— până 45.— Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 42 cr.; carne de vițel 36 cr.; carne de mel — cr.; ouș 6 cu 10 cr.; chim fl. 12.— până fl. 15.—; lumini turnate de sęcū 58 cr până — cr.

LOTERIE.

Tragerea din 14 Ianuarie st. n. Brunn: 8 71 85 66 76.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 14 Ianuarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. —.— până —.— 76—81 Kilo fl. —.— până —.—, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. —.— până —.—, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.35 până 7.85.

Sęcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.90 până 7.15 Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60

Ovės (ungurec) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.60. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.25 până 5.30; de alt soi fl. 7.10 până 7.15.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mālaiu (ungurec): fl. 6.20 până 8.20.

Timpu de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.26 până 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 până 7.85.

Sęcara (primăvară) —.— Kilo fl. 5.74 până 5.76

Cucuruz (Main—Iunie) fl. 5.97 până 5.98.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.7/8 până 12.7/8

Spirit (brut) 100 L. fl. 28.25 până 28.57

Bursa de Viena

din 14 Ianuarie st. n. 1885.

Table with 2 columns: Item description and price. Includes Renta de aur, hārtie, Imprumutul cāilor ferate, Amortisarea datoriei cāilor ferate, Bonuri rurale, etc.

Bursa de Budapesta

din 14 Ianuarie st. n. 1885.

Table with 2 columns: Item description and price. Includes Renta de aur, hārtie, Imprumutul cāilor ferate, Amortisarea datoriei cāilor ferate, Bonuri rurale, etc.

Bursa de București.

Cota oficială dela 13 Ianuarie st. n. 1885.

Table with 3 columns: Item description, price, and unit. Includes Renta amort., Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a Romāniei, etc.

Nutreț de vite.

La bunul Haller din comuna Zoltan (lungă Sighișoara) cumpărat de un consorț de locuitori din acea comună, se află de vëndut 40—45 orgii de fēn foarte timpuriu făcut și bun, între care se cuprind 7 orgii otavă, paie de ovės din 400 de clāi, paie de grāu din 130 de clāi, 150 hectolitre de ovės, 80 hectolitre de cucuruz, toate în prețuri foarte moderate.

Pentru acei cumpărători, cari ar cugeta să mănānce cu vitele lor nutrețul menționat pe loc, se va da gratis pašunitul de earnă până în 20 Aprilie 1885 c. n., mai multe staule (grajduri) și șopruri bine închise, ca adăpost pentru oi și o daie de locuit pentru păzitori.

Informațiuni exacte se pot primi în Zoltan dela preotul român G. Vătășan, în Sighișoara, dela dl senator Ioan Siandru și în Sibiu dela Direcțiunea Institutului „Albina.“

Zoltan, 2 Ianuarie 1885.

[117] 2—3 Administrațiunea moșiei.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table showing train schedules between various stations including Budapesta, Predeal, Brașov, Sibiu, and others. Columns include station names and train types (Tren de porcane, Tren omnibus, etc.).

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.